

Sygn. akt **II C 262/13**

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 16 kwietnia 2014r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach Ośrodek (...) w R. Wydział II Cywilny

w składzie:

Przewodniczący: Sędzia Sądu Okręgowego Renata Kopala

Protokolant: Jolanta Bober

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 02 kwietnia 2014r. w R.

sprawy z powództwa **Z. Ś., S. Ś. i E. Ś.**

przeciwko **(...) S.A. z siedzibą w W.**

o zapłatę

- 1) zasądza od pozwanego na rzecz E. Ś. kwotę 25.000 zł tytułem zadośćuczynienia z ustawowymi odsetkami od dnia 16 kwietnia 2014 roku;
- 2) zasądza od pozwanego na rzecz Z. Ś. kwotę 25.000 zł tytułem zadośćuczynienia z ustawowymi odsetkami od dnia 16 kwietnia 2014 roku;
- 3) zasądza od pozwanego na rzecz S. Ś. kwotę 40.000 zł tytułem zadośćuczynienia z ustawowymi odsetkami od dnia 16 kwietnia 2014 roku;
- 4) w pozostałej części powództwo oddala;
- 5) zasądza od pozwanego na rzecz powódki E. Ś. kwotę 1250 zł (sto złotych zero groszy) tytułem zwrotu części kosztów sądowych;
- 6) zasądza od pozwanego na rzecz powoda Z. Ś. kwotę 1250 zł (sto złotych zero groszy) tytułem zwrotu części kosztów sądowych;
- 7) zasądza od pozwanego na rzecz powoda S. Ś. kwotę 2000 zł (sto złotych zero groszy) tytułem zwrotu części kosztów sądowych;
- 8) koszty zastępstwa procesowego między stronami wzajemnie znosi.

Sędzia:

Sygn. akt II C 262/13

UZASADNIENIE

Powodowie E. Ś., Z. Ś., S. Ś. wnieśli pozew przeciwko (...) S.A. w W. o zasądzenie na rzecz E. Ś. kwoty 50.000 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 18.07.2013 roku do dnia zapłaty, na rzecz Z. Ś. kwoty 50.000 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 18.07.2013 roku do dnia zapłaty i na rzecz S. Ś. kwoty 80.000 zł z ustawowymi odsetkami od dnia

18.07.2013 roku do dnia zapłaty. Wnieśli także o zasądzenie od pozwanego na rzecz powodów kosztów procesu według norm przypisanych, w tym kosztów zastępstwa procesowego.

W uzasadnieniu powodowie podali, że T. Ś. był synem powodów Z. Ś. i E. Ś. oraz bratem powoda S. Ś.. W dniu 14.04.2013r. na autostradzie (...) w mieście R. niedaleko A. w Belgii doszło do wypadku komunikacyjnego. Autokar marki M. (...) nr (...) kierowany przez S. W. spadł z mostu i przewrócił się na bok. W wyniku tego zdarzenia zmiennik kierowcy T. Ś. poniósł śmierć na miejscu. Śledztwo w sprawie wypadku komunikacyjnego z dnia 14.04.2013r. prowadzi belgijska Prokuratura Generalna. Powodowie podnosili, że śmierć T. Ś. stanowiła dużą traumę psychiczną dla członków rodziny zmarłego. T. Ś. był oddanym synem i pozostawał w bliskich relacjach z powodami, stanowił także dla nich pomoc i wsparcie. Przez 9 miesięcy jeździł ze swoją matką E. Ś. do placówki medycznej pomagając jej w leczeniu. Również dla brata S. Ś. zmarły stanowił wzór do naśladowania, bracia pozostawali w serdecznych stosunkach. Niespodziewana śmierć T. Ś. stanowiła dla powodów wielką tragedię, Z. Ś. i E. Ś. korzystali z pomocy poradni psychiatrycznej, gdzie stwierdzono u nich objawy depresyjne w przebiegu żałoby po śmierci syna. Powodowie wskazali, że pozwany wypłacił tytułem zadośćuczynienia E. Ś. kwotę 25.000 zł, Z. Ś. kwotę 25.000 zł, zaś S. Ś. odmówiono wypłaty świadczenia.

Pozwany (...) S.A. w W. wniósł o oddalenie powództwa, a także o zasądzenie od powodów na jego rzecz kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego, według norm przepisanych. W uzasadnieniu pozwany wskazał, że właściciel pojazdu, którego ruchem został spowodowany wypadek komunikacyjny z dnia 14.04.2013r. zawarł z pozwanym umowę ubezpieczenia OC, a pozwany przyjął na siebie odpowiedzialność gwarancyjną w ramach której wypłacił tytułem zadośćuczynienia E. Ś. kwotę 25.000 zł i Z. Ś. kwotę 25.000 zł. Pozwany nie negował bólu i cierpienia odczuwanego przez powodów po stracie członka rodziny, jednakże w jego ocenie żądane zadośćuczynienie jest rażąco wygórowane i odstaje od przeciętnego poziomu życia społeczeństwa. Pozwany podnosił, że nieuzasadnione jest żądanie odsetek od dnia 18.07.2013 roku, gdyż należą się one wierzycielowi od chwili gdy dłużnik opóźnia się ze spełnieniem wymaganego świadczenia, a w sprawach o zadośćuczynienie rozmiar krzywdy ustala de facto Sąd dopiero w wyroku.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

T. Ś. był zatrudniony w przedsiębiorstwie Usługi (...) w J. jako kierowca. W dniu 14.04.2013 roku po przerwie w podróży trwającej co najmniej 9 godzin tj. około godz. 21-22 autobus marki M. o nr rej. (...) prowadzony przez T. Ś. rozpoczął podróż z B. na trasie: M.-H. i B. nastąpiło zatrzymanie, podczas którego dokonano zmiany kierowców. Po zakończeniu postoju pracę kierowcy objął S. W., który prowadził pojazd do miejsca wypadku w miejscowości R. przed A. na terenie Belgii. Na autostradzie (...) w mieście R. niedaleko A. w Belgii autokar marki M. (...) nr (...) kierowany przez S. W. spadł z mostu i przewrócił się na bok. W wyniku tego zdarzenia zmiennik kierowcy T. Ś., który w tym czasie odpoczywał w kabinie sypialnej, poniósł śmierć na miejscu. W wyniku wypadku śmierć poniosło także trzech pasażerów i kierowca prowadzący autokar S. W.. Śledztwo w sprawie wypadku komunikacyjnego z dnia 14.04.2013r. prowadzi belgijska Prokuratura Generalna. Pozwany (...) S.A. w W. przyznał decyzją z dnia 18.07.2013 roku tytułem zadośćuczynienia E. Ś. kwotę 25.000 zł i Z. Ś. kwotę 25.000 zł, a w pozostałym zakresie oddalił roszczenia jako zbyt wygórowane. S. Ś. odmówiono wypłaty świadczenia, gdyż w ocenie pozwanego nie był on w żaden sposób uzależniony od pomocy T. Ś., a wsparcie udzielane przez T. Ś. powodowi miało charakter typowy dla przeciętnej rodziny. T. Ś. był synem powodów Z. Ś. i E. Ś. oraz bratem powoda S. Ś.. T. Ś. był żonaty z A. Ś., małżonkowie zamieszkiwali u rodziców A. Ś., w odległości około 3 km od miejsca zamieszkania powodów Z. Ś. i E. Ś.. T. Ś. często odwiedzał rodziców, małżonkowie spędzali z nimi święta, proponowali wspólne wyjazdy. Z. Ś. i E. Ś. wyjeżdżali ze zmarłym synem na wieś. T. Ś. był oddanym synem i pozostawał w bliskich relacjach z powodami, stanowił także dla nich pomoc i wsparcie. Przez rok jeździł ze swoją matką E. Ś. do placówki medycznej w T. pomagając jej w leczeniu tarczycy. T. Ś. często spotykał się z rodzicami, na ogół w niedzielę, dzielił się z nimi swoimi planami, dążeniami, przemyśleniami. Pomagał im także w pracach domowych. Również dla brata S. Ś. zmarły stanowił wzór do naśladowania, bracia pozostawali w serdecznych stosunkach. T. i S. Ś. mieli podobne gusta muzyczne i często wyjeżdżali wspólnie na koncerty ulubionych zespołów (np. zespołu (...)), wspólnie grali w koszykówkę i interesowali się tatuażami. Niespodziewana śmierć T. Ś. stanowiła dla powodów ogromną tragedię, Z. Ś. i E. Ś. korzystali z pomocy poradni psychiatrycznej, gdzie stwierdzono

u nich objawy depresyjne w przebiegu żałoby po śmierci syna. E. Ś. przyjmuje leki uspokajające i nasenne. Od chwili śmierci T. Ś. powodowie mają obniżony nastrój, często wspominają zmarłego i czują żal związany z poniesioną stratą. Powodowie nie są w stanie pogodzić się ze śmiercią T. Ś..

dowód:

- wyciąg z aktu małżeństwa E. Ś. k. 6;
- odpis aktu urodzenia T. Ś. k. 7;
- odpis aktu urodzenia S. K. k. 25;
- odpis aktu urodzenia S. Ś. k. 17;
- zaświadczenie psychiatry D. D. dotyczące E. Ś. k. 9;
- zaświadczenie psychiatry D. D. dotyczące Z. Ś. k. 11;
- decyzja pozwanego z dnia 18.07.2013r. dotycząca wypłaty zadośćuczynienia powodom k. 21- 23;
- akta szkodowe (...) S.A. w W. nr (...) k. 50-150 z protokołem nr (...) dotyczącym ustalenia okoliczności i przyczyn wypadku k. 140-144;
- przesłuchanie E. Ś. na rozprawie dnia 02.04.2014 roku;
- przesłuchanie Z. Ś. na rozprawie dnia 02.04.2014 roku;
- przesłuchanie S. Ś. na rozprawie dnia 02.04.2014 roku;
- zeznania świadka A. Ś. na rozprawie dnia 02.04.2014 roku;
- zeznania świadka R. K. na rozprawie dnia 02.04.2014 roku;
- zeznania świadka S. S. na rozprawie dnia 02.04.2014 roku;

Przy ocenie materiałów sprawy Sąd kierował się zasadą swobodnej oceny dowodów wyrażoną w art. 233 § 1 kpc. Sąd oparł się na zeznaniach powodów oraz świadków, którzy zeznawali w sposób wyczerpujący, rzetelny i logiczny. Ich zeznania pozwoliły ocenić Sądowi charakter wzajemnych relacji powodów z T. Ś., ich częstotliwość. A także rozmiar negatywnych przeżyć i skutków śmierci T. Ś. dla powodów. Podstawą ustaleń w sprawie stały się dokumenty zawarte w aktach szkodowych pozwanego, w szczególności protokół nr (...) dotyczący ustalenia okoliczności i przyczyn wypadku z dnia 14.04.2013 roku. Oddalono wniosek dowodowy pozwanego o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego psychologa. W tym zakresie nie były niezbędne wiadomości specjalne biegłego psychologa, Sąd jest w stanie ocenić charakter ujemnych doznań psychicznych powodów po stracie syna i brata, które mają charakter naturalny w zaistniałej sytuacji. W ocenie Sądu opinia biegłego psychologa przyczyniłaby się jedynie do podrożenia i przedłużenia postępowania, a badanie psychologiczne powodów stanowiłoby dla nich kolejne, związane z przykrymi wspomnieniami, negatywne doświadczenie. Sąd w końcu oparł się także na pozostałych dowodach z dokumentów, jako że sporządzone zostały one przez uprawnione podmioty w ramach obowiązków wynikających z charakteru ich działalności.

Sąd zważył, co następuje:

W ocenie Sądu żądanie pozwu jest częściowo uzasadnione. Powodowie opierają swoje żądanie na treści art. 446 § 1 kc, zgodnie z którym poza innymi roszczeniami określonymi przepisem art. 446 kc Sąd może także przyznać najbliższym członkom rodziny zmarłego odpowiednią sumę tytułem zadośćuczynienia pieniężnego za

doznaną krzywdę. Niewątpliwie powodowie jako członkowie rodziny zmarłego są legitymowani do domagania się zadośćuczynienia pieniężnego za doznaną w wyniku śmierci syna i brata.

Dnia 14.04.2013r. na autostradzie (...) w mieście R. niedaleko A. w Belgii autokar marki M. (...) nr (...) kierowany przez S. W. spadł z mostu i przewrócił się na bok. W wyniku tego zdarzenia zmiennik kierowcy T. Ś., który w tym czasie odpoczywał w kabinie sypialnej, poniósł śmierć na miejscu. Śledztwo w sprawie wypadku komunikacyjnego z dnia 14.04.2013r. prowadzi belgijska Prokuratura Generalna. Podstawą odpowiedzialności pozwanego jest zawarta z posiadaczem pojazdu mechanicznego - autokaru marki M. (...) nr (...) - umowa ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej. Jest to odpowiedzialność na zasadzie ryzyka. W myśl art. 9 ust. 1 ustawy z dnia 22.05.2003r., o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (Dz. U. 2003, Nr 124, poz.1152) umowa ubezpieczenia obowiązkowego odpowiedzialności cywilnej obejmuje odpowiedzialność cywilną podmiotu objętego obowiązkiem ubezpieczenia za szkody wyrządzone czynem niedozwolonym oraz wynikłe z niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania, o ile nie sprzeciwia się to ustawie lub właściwości (naturze) danego rodzaju stosunków. Zgodnie zaś z art. 822 § 1 kc przez umowę ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej ubezpieczyciel zobowiązuje się do zapłacenia określonego w umowie odszkodowania za szkody wyrządzone osobom trzecim, wobec których odpowiedzialność za szkodę ponosi ubezpieczający albo ubezpieczony. W toku postępowania pozwany nie kwestionował podstawy swojej odpowiedzialności. Przesłankami dochodzenia zadośćuczynienia za krzywdę wynikłą ze śmierci najbliższego członka rodziny są zdarzenie powodujące śmierć najbliższego członka rodziny, zaistnienie krzywdy oraz adekwatny związek przyczynowy pomiędzy zdarzeniem a krzywdą. W niniejszej sprawie poza sporem pozostaje fakt, iż powodowie stracili syna i brata wskutek wypadku komunikacyjnego z dnia 14.04.2013r., a także że zdarzenie to stanowiło dlań krzywdę.

Okolicznością sporną w niniejszej sprawie był rozmiar doznaney przez powoda krzywdy, a co zatem idzie wysokość należnego zadośćuczynienia. Pozwany (...) S.A. w W. przyznał decyzją z dnia 18.07.2013 roku tytułem zadośćuczynienia E. Ś. kwotę 25.000 zł i Z. Ś. kwotę 25.000 zł, a w pozostałym zakresie oddalił roszczenia jako zbyt wygórowane. S. Ś. odmówiono wypłaty świadczenia, gdyż w ocenie pozwanego nie był on w żaden sposób uzależniony od pomocy T. Ś., a wsparcie udzielane przez T. Ś. powodowi miało charakter typowy dla przeciętnej rodziny. Jak podniósł Sąd Najwyższy w uzasadnieniu wyroku z dnia 17 stycznia 2001 r., sygn. akt: II KKN 351/99 „Stosownie do art. 445 § 2 kc zadośćuczynienie winno być "odpowiednie". Ustalenie, jaka kwota w konkretnych okolicznościach jest "odpowiednia", z istoty należy do sfery swobodnego uznania sędziowskiego. W postępowaniu kasacyjnym zarzut niewłaściwego ustalenia kwoty zadośćuczynienia może być skuteczny tylko wtedy, gdy zaskarżone orzeczenie w sposób oczywisty narusza zasady ustalania tego zadośćuczynienia. W ramach kontroli kasacyjnej nie jest natomiast możliwe wkraczanie w sferę swobodnego uznania sędziowskiego.” (Prok. i Pr. (wkładka) 2001, nr 6, s. 11). Przy ocenie rozmiaru krzywdy powodów Sąd wziął pod uwagę okoliczności osobiste, dotyczące sytuacji powodów oraz ich relacji z synem i bratem, które pozwoliły przeanalizować charakter doznanego przez powodów niemajątkowego uszczerbku. Niewątpliwie bowiem powodowie doświadczyli krzywdy i traumy psychicznej wskutek śmierci syna i brata, a kwota przyznanego zadośćuczynienia okazała się niewystarczająca. T. Ś. utrzymywał dobre i serdeczne stosunki z rodzicami, wspólnie wyjeżdżali na wieś. Razem z małżonką T. Ś. często odwiedzał rodziców, którzy zamieszkiwali w bliskiej odległości. Dzielił się z rodzicami swoimi przeżyciami, relacjami z podróży odbytych w ramach pracy kierowcy, a także swoimi doświadczeniami i przemyśleniami. Zmarły pozostawał z rodzicami w bliskich i serdecznych relacjach. T. Ś. stanowił pomoc i wsparcie dla swoich rodziców, pomagał im w pracach domowych. T. Ś. przez rok jeździł ze swoją matką E. Ś. do placówki medycznej w T. pomagając jej w leczeniu tarczycy. Również dla brata S. Ś. zmarły był najbliższą osobą, przyjacielem i powiernikiem, bracia pozostawali w serdecznych stosunkach. T. i S. Ś. mieli podobne gusta muzyczne i często wyjeżdżali wspólnie na koncerty ulubionych zespołów (np. (...)), kupowali płyty, wspólnie grali w koszykówkę i interesowali się tatuażami. Niespodziewana śmierć T. Ś. stanowiła dla powodów ogromną tragedię, Z. Ś. i E. Ś. korzystali z pomocy poradni psychiatrycznej, gdzie stwierdzono u nich objawy depresyjne w przebiegu żałoby po śmierci syna. E. Ś. przyjmuje leki uspokajające i nasenne. Od chwili śmierci T. Ś. powodowie mają obniżony nastrój, często wspominają zmarłego i czują żal związany z poniesioną stratą. Powodowie nie są w stanie pogodzić się ze śmiercią T. Ś.. Zmarły był osobą młodą, zdrową, miał żonę A. Ś. i pozostawał w zatrudnieniu. Bez wątpienia tragiczna śmierć T. Ś. stanowiła dla powodów dużą stratę i skutkowałą traumą i negatywnymi przeżyciami psychicznymi. W

ocenie Sądu spełnione zostały wszystkie przesłanki przyznania powodom zadośćuczynienia w związku ze śmiercią T. Ś..

Biorąc pod uwagę powyższe rozważania Sąd w punkcie 1 wyroku zasądził od pozwanego na rzecz powódki E. Ś. kwotę 25.000 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 16.04.2014 roku, w punkcie 2 wyroku zasądził od pozwanego na rzecz powoda Z. Ś. kwotę 25.000 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 16.04.2014 roku, w punkcie 3 wyroku zasądził od pozwanego na rzecz powoda S. Ś., który nie otrzymał od pozwanego żadnej kwoty tytułem zadośćuczynienia, sumę 40.000 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 16.04.2014 roku. Sąd w punkcie 2 wyroku oddalił powództwo w pozostałym zakresie.

Sąd zasądził odsetki ustawowe od dnia wydania wyroku uznając, że w tym czasie roszczenie stało się wymagalne. Dopiero postępowanie dowodowe i przesłuchanie powodów oraz świadków pozwoliło ocenić charakter i rozmiar doznanych przez powodów krzywd i negatywnych przeżyć psychicznych. Ponadto jak wynika z zeznań powodów i świadków okoliczności związane z krzywdą powodów i dezorganizacją ich życia ujawniły się także w późniejszym okresie żałoby po stracie T. Ś.. Dlatego też Sąd oddalił dalej idące powództwo w tym zakresie (punkt 2 wyroku). O kosztach procesu Sąd orzekł w punkcie 6,7 i 8 wyroku na podstawie art. 100 kpc, zasądzając od pozwanego na rzecz powodów koszty sądowe postaci połowy opłaty od pozwu i znosząc wzajemnie między stronami koszty zastępstw procesowych (punkt 9 wyroku).

Sędzia